

БЕСПАСАДАЧНЫ ПЕРАЛЕТ МАСКВА—ЗЛУЧАННЫЯ ШТАТЫ АМЕРЫКІ

Герой Савецкага Саюза тав. В. К. Кокінакі. Фото Д. Чернова. (Фотакроніка ТАСО).

НАШ ПАЛЕТ

Ітак, мы лічым па найкарацейшай Траіса тэатрычнай тэрасе, акая злучае дзве вядзкія краіны свету — Савецкі Саюз і Злучаныя Штаты Амерыкі.

В. КОКІНАКІ,
Герой Савецкага Саюза.

У раён Далёкага Усходу, я неўзабаве-ж звярнуўся да таварышаў Сталіна і Молатава з просьбай дазволіць мне беспасадачны палёт з Масквы ў ЗША. Таварыш Сталін і Молатаў прынялі мяне. Таварыш Сталін, пачуўшы аб маім новым праекце, усміхнуўся і, уважліва паглядзеўшы на мяне, сказаў: «падумайце добра, а там пагаворым».

Мы рады і горды тым, што нам даверана часць пракласці новую паветраную лінію паміж СССР і ЗША. Мы ўпэўнены, што пераадолем, пераможам любыя перашкоды і труднасці, якія сустраюцца на нашым шляху.

Паветраны шлях з Масквы ў ЗША да гэтага часу лічыцца найбольш трудным. Першая спроба пракласці такую тэрасу была зроблена 10 год назад савецкім лётчыкам Шестаковым і яго таварышамі на двухматорным самалёце «Страна Советов». 23 жніўня 1929 года ён адправіўся ў першы рейс з Масквы ў Нью-Ёрк. Шлях яго самалёта ляжаў праз Сібір, Охотскае мора, праз паўночную частку Вялікага акіяна, над Кольмьберам, далей праз усю тэрыторыю Злучаных Штатаў Амерыкі. Даўжыня маршрута дасягла 20 тысяч кілометраў. Гэты шлях нашым лётчыкам зрабілі за 70 дзён, дасягнуўшы 1 лістапада Нью-Ёрка. Сярэдняя газінавая скорасць пералёту, лічачы і час астановак (а іх было каля 20), раўнялася 11 кілометрам.

Праз 7 год, паўночную паветраную тэрасу, злучаючую СССР з ЗША, праклаў Герой Савецкага Саюза С. А. Леванеўскі. Ён ляцеў з Лос-Анжэлеса ў Маскву праз Сан-Францыска, Сіэтл, Ном, мис Дзеж-веса, бухту Тіці, Якутск, Краснаярск. Даўжыня гэтага транспаларнага паўночнага шляху дасягла 19 тыс. кілометраў і Сярэдняя газінавая скорасць (уключаючы і час астановак) і час пералёту С. А. Леванеўскага раўнялася 22 кілометрам. Увесь маршрут быў перакрыты за 39 дзён — з 5 жніўня да 13 верасня.

Я пачаў рыхтаваць машыну да пералёту. Разам са штурманам тав. Гардзіенка, канструктарам самалёта тав. Ільшымым, вядучым інжынерам тав. Петровым і майстрам матарыстам тав. Семёнавым і сядзіў на зямлі, пабываў абсталяванні, прымаць сачыў за праверкай матараў.

Неўзабаве напісаў пісьмо ва ўрад, праціў дазволіць мне беспасадачны пералёт з Масквы ў Злучаныя Штаты Амерыкі. 5 сапаніа я атрымаў дазвол.

Брыгада інжынераў на чале з вядучым інжынерам тав. Петровым прыступіла да абсталявання машыны, усталяваліся аэравагігацыйнага абсталявання. Рабочыя і інжынеры, прымаўшы ўдзел у падрыхтоўцы машыны, снаражэння і харчавання, уключыліся ў сацыялістычныя спаборніцтва імені XVIII з'езда ВКП(б). Дзякуючы гэтаму саборніцтву розка скараціліся тэрміны падрыхтоўкі машыны.

У перастаноўку дні я зрабіў некалькі скорасных далёкіх пералётаў. Апошні трэнерачны палёт быў праведзены 18 красавіка. Я ляцеў па маршруту Масква — Растоў-на-Дану — Масква на вышыні 5—6 тысяч метраў. Гэты беспасадачны палёт працягнуўся 6 гадзін. Штурман тав. Гардзіенка ў гэтым палёце выдатна заўважэн на радыёапаратах.

Ітак, мы лічым! Мы ажыцвяняем новую паветраную тэрасу, самую кароткую і самую прамую, акая ўжо у хуткім будучым стане нармальнай паветранай тэрасай, злучаючай Маскву і Злучаныя Штаты Амерыкі.

Большую частку шляху мы будзем ляцець над Атлантычным акіянам на вышыні 5.500—6.000 метраў, не змяняючы кіравання масак. На барту ў нас ёсць выдатнае радыёапарата, пры дапамозе якой мы будзем падтрымліваць настаянчы сувязь з нашай радзімай. У выпадку вымушанай пасадкі мы зможам астанавіць запасную радыёстанцыю, якую барто з сабою ў гэты пералёт.

Некалькі слоў аб нашай машыне. Яна добра ўжо вядома ў нашай краіне, ды і за яе межамі. Гэта — двухматорны скорасны маналёт. Ён створан малымі калектывам канструктараў заводу імені Межвыскага па кіравніцтвам вядомага савецкага канструктара С. В. Ільшымым. Я вырабаў першую машыну гэтага тыпу і працяў яе на далёкіх, на вышыню, на скорасць. Машына ўдасканаленая літаральна на маіх вачах. Шляхам вывучэння аэрадынамічных уласцівасцей самалёта, шляхам паступовага павелічэння магутнасці матара і аб'ёму бакаў літаратурна, тав. Ільшым стварыў пераключаны скорасны лётны самалёт.

Гэты выдатны самалёт, які носіць горада імя «Москва», яшчэ доўга будзе служыць на паветраных лініях. Такая перапраца нашай авіяцыйнай прамысловасці, створанай па кіравніцтвам вядомага Сталіна, прама і яго верных вучняў і саратнікаў, прамаі тысяч савецкіх рабочых і інжынераў.

Націхны вядзкія памятнікі гістарычнага XVIII з'езда ВКП(б), мы адпраўляемся ў наш палёт. Мы прысягаем на сваёй любімай радзіме, сваёму пароду, нашаму вядучаму настаўніку і другу таварышу Сталіну.

Масква, Шчолнаўскі аэрадром.

ТРАСА

ГУТАРКА СА ШТУРМАНАМ САМАЛЁТА „МОСКВА“ МАЁРАМ ТАВ. М. Х. ГАРДЗІЕНКА

Асноўная задача нашага пералёту — усталяваць тым, каб вынісіць магчымыя ўсталяванні рэгулярных скорасных паветраных зносінаў паміж СССР і ЗША — праз Ісландыю і Грэнландыю.

Шлях самалёта «Москва» ў Злучаныя Штаты Амерыкі пралягае па найкарацейшаму — ортадромнаму — маршруту. Працягласць гэтага шляху па ідэальнай прамой лініі складае 7.520 кілометраў. Практычна-ж маршрут будзе кілометраў на 200 даўжэй. Маляўнічы неадкладнасці ў пракладанні курса, неўладнага пагарніцы навігацыйнай апаратуры, бакавыя і сутэрнычныя вятры, — усё гэта можа на доўжыць наш шлях.

Ад Масквы самалёт накіруюцца на паўночны захад. Паміж Калініным і Рэвам ён перасячы Волгу, пройдзе далей над Валдайскай узвышшай, прылічыць паўночнае Паўночнае выйдзе да Фінскага заліва на Лускай губе.

Тут мы сустранем першы марскі ўчастак нашай трасы.

За 50 мінут машына праляціць над Ісландыяй і аэрыямі раёнамі Фінляндзіі і выйдзе да Вяціцкага заліва.

Мінуўшы Балтыцкае мора, мы павярнем самалёт над Скандываўскім паўвостравам. Гэты ўчастак багаты горамаі, азёрамі і фіюрамі, якія ўразаюцца ўглыб паўвострава.

За партывам нарвезкім горадам Тронхейм над крыламі самалёта паказваюцца Нарвезкія горы. Ад Тронхейма тэраса нашага пералёту на працяжні 1.300 кілометраў — да берагоў Ісландыі — пралягае над марскімі прасторамаі.

Для дапаўнення карткіны радзіва вострава сіказа напояніць, што ў Ісландыі налічвацца звыш 100 паўостраваў і зямельных вузлаў.

За Ісландыяй мы ўбачым воды Лапцкага праіва, злучаючага два акіяны — Паўночны Ісландыі і Атлантычны. Каля 1.300 кілометраў адляляюць Рэйк'явік ад нашага чарговага суакупнага пункта — мыса Фервель (паўднёвая ачаінасць Грэнландыі). Пры добрай бакацыі экіпаж самалёта «Москва» ўбачыць найвялікшы востраў свету за сотні кілометраў. Крутыя абрывыстыя схілы берагоў Грэнландыі прыкметна ўзвышаюцца над узроўнем мора. Глыбокі ўпачалі чаргуюцца там з халмістай і гарыстай паверхняй.

Мінуўшы мыс Фервель і праляцеўшы 1.100 кілометраў над паўночнай часткай Атлантычнага акіяна, мы палізем у заліў Каррайт. Ад Масквы мы будзем знаходзіцца там за 5.670 кілометраў (па прамой).

Самалёт пойдзе далей над горамаі Лабрадора — паўвострава Паўночнай Амерыкі. Мы палізем у струювую маланаселеную мясцовасць. Сустраюцца пматкія азёры і дробныя рэчкі.

Далей самалёт накіруюцца да вострава Антыкоіст, размешчанага ў заліве Святога Лаўрэнція. Затым наш маршрут пройдзе па маланаселеных раёнах Канады і далей — у ЗША.

Сурова прырода, слабая населенасць мясцовасці і адсутнасць багачы аркентураў робяць работу штурмана асабліва апаважліва.

Мы працягваем працесі самалёт струга на наменчанаму курсу, прабівае ўздыг (калі гэта патрэбуецца) праз шыклонныя скорасныя хмары.

Я прыкладу ўвесь свой вопыт, усё веды, каб з достойнасцю выйсці з працяглага выпрабавання.

ГЕРОЙ СТАЛІНСКАЙ ЭПОХІ

Імя Влэдзіміра Канстанцінавіча Кокінакі добра вядома далёка за межамі нашай радзімы. Усім памятным яго выдатныя вышыні і скорасныя палёты. Усім вядомы выключна настойлівасць, самааддасць, хладнакрое, бяспрашнасць гэтага выдатнага лётчыка-навагара. Пералёт з Масквы ў раён Влэдзіавостка, зроблены на 24 гадзіны 36 мінут, прынесо яму сусветную славу.

В. К. Кокінакі вельмі яшчэ пераўзыходзяча майстра вышэйшага палётажа. Ён першы ў свеце зрабіў мёртвую петлю на лётным скорасным бамбардзіроўчыку. Ён першы з нашых лётчыкаў стаў падмацаць шаталок савецкай авіяцыі, убыстраць палёт гросных баявых машын. Ён першы ў свеце ажыцвіціў найкарацейшы шлях з Масквы да берагоў Пікага акіяна, а цяпер істаў піонерам новай транспаларнага паветранай тэрасы, звязваючай дзве вядзкія дзяржавы свету — СССР і ЗША.

Нарадзіўся В. К. Кокінакі ў беднай вёсцы партывага вагавушчыка ў горадзе Новаросійску. З малых год ён працаваў багавром на табачных плантацыях і вінаградніках, грэчым, апазв'яў і майстрам на чарноморскіх парохавых. З трынаццаці год В. Кокінакі захапіўся спортам і ўвесь свабодны час прысвячаў боксу, падшыццю няжэўнаў, мятанню ядра. Доўгі час ён быў вяртаром абаротнай футбольнай каманды Новаросійска і трымаў рэкорд Паўночнага Каўказа па штурманню ядра.

У 1926 годзе тав. Кокінакі ўшоў у Чырвоную Армію, а праз два годкі быў накіраваны ў Ленінградскую авіяцыйную школу. Адсюль ён быў пераведзены ў Бярэслагобскую лётную школу, якую скончыў у 1929 годзе. Тут В. К. Кокінакі ўступіў у рады ВКП(б). Пасля сканчэння школы ён служыў у знішчальнай авіяцыі, працаваў у Наукова-даследчым інстытуце ваенна-паветраных сіл. Апошні год В. К. Кокінакі працуе ў якасці лётчыка-выпрабавальніка на адным з авіяцыйных завадаў.

У 1936 годзе В. К. Кокінакі быў унагароджан ордэнам Леніна, а яшчэ праз два годкі — у 1938 годзе — за выдатны беспасадачны пералёт з Масквы ў раён Влэдзіавостка яму было прысвоена званне Героя Савецкага Саюза і адначасова ўручан другі ордэн Леніна. У 1939 годзе тав. Кокінакі за паспяховаю работу ў справе ўмацавання абароннасьці краіны быў унагароджан ордэнам Чырвонай звызды.

В. К. Кокінакі — дэпутат Вархоўнага Савецкага СССР.

Асноўнай прафесіяй В. К. Кокінакі ўз'яўчаецца выпрабаванне новых самалётаў. Як лётчык-выпрабавальнік, ён удае мшырокі тэарэтычныя пазнанні і смелай мыслю. Рознастайная практыка В. Кокінакі налічвае нямаля вынікаў, калі толькі знаходзіліся, лоўнасць, расчётлівасць, злучаныя з высокім майстэрствам, вырабаваны яго ад аварыі.

Вось адзін з такіх эпізодаў. Аднаго раву, у пачатку зімы, В. Кокінакі ўзяўся перапарыць з Масквы ў Севастопаль марскі самалёт. Рашыў ляцець без пасадкі. Падляўшыся ў паветра, ён адразу ўзяў курс на поўдзень. Нагор'е быстра пагаршалася. Калі ён ляцеў над Бравоўскімі ясамі, пачалася пурга. Машына шла на вышыні, прыкладна, 30 метраў над хмарамі. У кілометрах авіацыйна ад Бранеса нечаяна спыніўся аляні, а затым адмовіў і другі матор. Абязважэўная машына страціла роўнавагу і цяжарна стала падаль у лясны густар. Ні на секунду не трацічы сваёй авіяцыйнага спакою і самаўздатна, тав. Кокінакі віртуозна пасадзіў самалёт на невялікай лясной паляне.

Працуючы лётчыкам-выпрабавальнікам, тав. Кокінакі метадычна, штодзённа павышаў паталок новых баявых машын. Яшчэ ў 1935 годзе ён падляўся на со-

векім самалёце, пабудаваным савецкімі рабочымі і інжынерамі, на вышыню 14.575 метраў. Пасля гэтага В. Кокінакі ўстанавіў рад міжнародных рэкордаў па вышыню. Ён бліскуча асавоў тэхніку вышынных палётаў.

Некалькі год назад В. К. Кокінакі з захапленнем пачаў займацца скораснымі палётамі. У 1937 годзе В. Кокінакі разам з А. Брандзініскім зрабіў выдатны рэкордны скорасны палёт на 5.000 кілометраў. Ён ляцеў па гіганцкаму трохвугольніку: Масква — Севастопаль — Свэрлоўск — Масква. Гэтым палётам ён ўстанавіў гэты новы міжнародны рэкорд скорасці без грузу і з грузам у 500 і 1.000 кілограмаў.

Вясной 1938 года В. Кокінакі і А. Брандзініскі пачалі рыхтавацца да далёкага скораснага палёта. Кокінакі лічыў, што ўсе яго наіраўніа далёкія рейсы паказалі: ад самалёта ўзята шчыра далёка не ўсё, што ён можа даць. Неўзабаве-ж В. К. Кокінакі звярнуўся да таварыша Сталіна за дазвадам зрабіць палёт з Масквы ў раён Влэдзіавостка. Гэты дазвол быў дан 27 чэрвеня В. Кокінакі і А. Брандзініскі на двухматорным самалёце «Москва» падляўся са Шчолнаўскага аэрадрому і ўзяў курс на ўсход. Праз 24 гадзіны 36 мінут пасля старту самалёт «Москва» блангалучна апусціўся ў раённе Спасаў і 155 кілометраў ад Влэдзіавостка, пакрыўшы без пасадкі па прамой 7.600 кілометраў (а фактычна звыш 7.600 кілометраў).

У той-жа дзень тт. Кокінакі і Брандзініскі атрымалі з Масквы хвалючую тэлеграму. Верных сызоў нашай радзімы, горных сокалаў савецкай авіяцыі вітавалі з бліскучай пемажай таварыш Сталін, кіраўнікі партыі і ўрада. Яны пісалі:

«Горача вітаем вас з бліскучым выкананнем урадавага задання.

Гераічны пералёт Масква—Хабараўск—раён Влэдзіавостка, пакрыўшы звыш 7.600 кілометраў найцяжэйшага шляху на працягу 24 гадзін і 36 мінут, упісае новую выдатную старонку ў гісторыю савецкай і сусветнай авіяцыі.

Прапоўня Савецкага Саюза гарызонта вашай перамогай. Абшмаем вас і паціскаем ваши рукі».

В. К. Кокінакі адказаў: «Дзякую за вітыванне. Гатовы выканаць любое заданне на карысць радзімы».

Праз некалькі дзён у адным са сваіх артыкулаў, прысвечаных пералёту Масква—раён Влэдзіавостка, тав. Кокінакі пісаў: «Каб наглядна прадставіць адлегласць, пакрываему беспасадачным пералётам Масква — раён Влэдзіавостка, трэба адлічыць яе (адлегласць) на карце свету ў заходні бок. Прамая злучыцца Маскву і заходняе ўзбярэжжа Злучаных Штатаў Амерыкі. Ішымі словамі, калі-б мы па ляцелі не на паўночны ўсход, а на паўночны захад, то, прабіўшы ў палёце той-жа час і праішоўшы тую-ж адлегласць, мы апусціліся-б зне-небудзь у Амерыкі — аркентуравацца ў вэколіцах Востона або Нью-Ёрка».

Пасля звароту В. К. Кокінакі ў Маскву на сцяну яго хатняга кабінета можна было ўжо бачыць вядзкую карту свету, на якой ад Масквы ў лву напрамку разыходзіліся дзве яркія лініі: адна — на паўночны ўсход і абрываўлася ў Шым акіяне, другая — на паўночны захад і канчалася паблізу Нью-Ёрка на паўвостраве Лонг-Айленд. Апошняя лінія азначала тэрасу яго сённяшняга пералёту. Да якоў ён пачаў рыхтавацца адразу-ж пасля сканчэння палёту на Далёкі Усход.

В. К. Кокінакі сваімі палётамі ўпісаў бліскучую старонку ў гісторыю развіцця савецкай авіяцыі. Аб ім, гордым сталінскім сокале, любімым савецкага народа за сваё гаварыць на ўсіх мовах свету, пра славуючы нашы авіяцыю, захапляюцца нашай шчаслівай радзімай. (ТАСО).

Майр М. Х. Гардзіенка. Фото Д. Чернова. (Фотакроніка ТАСО).

ШТУРМАН САМАЛЁТА „МОСКВА“

Таленавіты савецкі штурман майр Міхаіл Харытонавіч Гардзіенка нарадзіўся ў 1903 годзе ў мястэчку Міраполье Сумскай вобласці ў беднай сялянскай сям'і. Яго бацька, якому зараз 75 год, і дагэтуль працуе ў родным мястэчку, састаіць членам калгаса імені XVII парт'езда.

Міхаіл Гардзіенка рана пачаў сваё працоўнае жыццё. Васым год ён ужо працаваў пастухом, батрачым у мясцовых багатах.

У 1924 годзе Гардзіенка пайшоў добраахвотнікам у Чырвоную Армію. Рабоча-сялянская Чырвоная Армія стала яму родным домам, яго школай. З кожным месяцам сваёй прабывання ў радах Арміі былі пастух набывае новыя і новыя веды, расе культурна і палітычна. У 1927 годзе ён акачынае суакупнае ваеннае вучылішча. Міхаіл Гардзіенка — камандзір ўзвода стралковай часты. Яшчэ будучы кунсмант — у 1926 годзе — ён ўступіла ў рады партыі Леніна—Сталіна.

Праішоў два годкі. Аднойчы ў часе дзе службы Гардзіенка, прымаў прадстаўнікі авіяцыйнага вучылішча. Ён захапіўся расказваў байкам і казачкамі аб ваенна-паветраных сілах краіны. Малады камандзір Міхаіл Гардзіенка ажаруёса думкай—стаць лётчыкам-наглядальнікам.

У 1929 годзе Гардзіенка пайшоў служыць у авіяцыю. Яшчэ праз два годкі ён акачыў школу лётчыкаў-наглядальнікаў. Міхаіл Гардзіенка — штурман Навукова-выпрабавальнага інстытута ваенна-паветраных сіл Чырвонай Арміі. Ён працаваў вучыцца, павышаў сваю кваліфікацыю, акачынае курсу ўдасканалення штурманаў.

Лётная біяграфія Міхаіла Гардзіенка багата эпізодамі, якія характарызуюць мужнасць і бясстрашна гэтага майстра штурманскага майстэрства. Ён уяўляе пракладваў курс паветраным вылібам і над узбярэжжам Чорнага мора, і ў Арктыцы, над гарамі і пяцімі Францыі, Польшчы і над зямлёй Францы Іосіфа.

У Навукова-выпрабавальным інстытуце ваенна-паветраных сіл абдылася першая сустрэча Гардзіенка з выдатным лётчыкам-саветскай авіяцыі — Валерыям Чкалавым. Міхаіла Громавым, Влэдзімірам Кокінакі, Георгіем Байдуковым.

У 1933 годзе малады штурман атрымае заданне — правесці ў адзін дзень звыш лётны самалётаў па маршруту Масква — паўночнае ўзбярэжжа Чорнага мора — Масква. Гэтае сур'ёзнае выпрабаванне, аб якім гаварылі, як аб незвычайнай пазіцы, прынесла штурману Гардзіенка першы буйны поспех. Самалёты былі праведзены безаказна.

10 ГОД НАЗАД

У гэтыя дні — дні трыумфа нашай авіяцыі — мне ўспамінацца першы палёт з Масквы ў ЗША, зроблены 10 год таму назад. У гэтым палёце я прымаў удзел у якасці навігатора-радзіста.

23 жніўня 1929 года двухматорны самалёт «Страна Советов» падляўся з Маскоўскага аэрадрому і ўзяў курс на ўсход. На барту самалёта, апрача мяне, знаходзіўся камандзір карабля тав. Шестакоў, лётчык тав. Волатаў і бортмеханік тав. Фуфачкаў. Ляцелі мы па маршруту: Масква—Омск—Краснаярск—Чыта—Хабараўск—Нікалаўск—на-Амуры — Петрапаўлаўск—на-Камчатцы — востраў Атту (самы заходні востраў у ланцугу Алеуцкіх астравоў)—востраў Уналашка—С'юард (Аляска)—Сітэ—Сіэтл—Сан-Францыска—Дэнвер—Чыкага — Нью-Ёрк. Гэты паветраны шлях з Масквы ў Нью-Ёрк для авіяцыйнай тэхнікі таго часу быў найбольш рэальным. Агульная даўжыня нашага маршрута, які лічыўся найкарацейшым, перавышала 20 тысяч кілометраў.

Самалёт, на якім мы ляцелі, мог пакрыць без пасадкі з калёсным шасі 2 тыс. кілометраў, а з марскім шасі—1.500. Самалёт быў абсталяван германскімі матарамі. Яны часта іх была нізкая. 3-за гэтага мы часта рабілі пасадкі ў самых непрадбачаных месцах. У шляху мы двойчы змянілі гэтыя матары і рамантавалі іх амяля пасля кожнага этапа пералёту. У час пералёту праз Охотскае мора, Берын-

Настойлівы і шчыры штурман не спыніцца на дасягнутым. Ён упорна авалодае авіяцыйнай культурай, рэўніва сочыць за навейшымі дасягненнямі штурманскай справы.

Праішоў год. Гардзіенка прымае ўдзел у двух пералётах за граніцу — з Масквы ў Варшаву, а затым — з Масквы ў Парыж. Флаг-штурманам у апошнім пералёце быў А. В. Белякоў.

Палёт у Францыю — адзін з найбольш складаных у практыцы маладога штурмана — праходзіў у вельмі цяжкіх метэаралагічных умовах. Караблі ілі ў непрадзіяльным тумане, пад дажджом. Частка шляху ляжала паміж авеснымі схіламі гор. Рэйс быў выканан выдатна. Ён паказаў, што штурман Гардзіенка бліскуча апамаў тэхніку авіянавігацыі.

Калі адзін з савецкіх завадаў закончыў у 1936 годзе будаўніцтва новага двухматорнага самалёта, Міхаілу Гардзіенка навучылі, у якасці штурмана, выпрабаваць карабля.

Дасягнуты машына падляўся ў 5.000 кілометраў без адзінай пасадкі. Больш палавіны шляху самалёт ішоў у воблаках, зямлі не было відаць. Выпрабаванні праішлі выдатна. Праз некаторы час машына, якую выпрабаваў Гардзіенка, стала вядома ўсяму свету. Ёе назвалі «Ротіна».

Праз год Гардзіенка прымаў удзел у роспусках экіпажа самалёта «СССР П-209». Атраўляюцца ў Арктыку, штурман засеў за падручнікі, за карты, старанна вучыўся дэталі прадстаўчага палёту. У Арктыку ён падляўся на самалёце «СССР П-213», які пілатарнаў вядомы палітны лётчык Фэрхт. Паветраны карабл дасягнуў далёкага фарштата савецкай Арктыкі — вострава Рудольфа.

Па гэтым-жа караблі, калі экаспельныя закончылася, Гардзіенка вярнуўся ў Маскву. У дзясатках палётаў Гардзіенка прадэманстрыраваў высокае майстэрства штурмана сталінскай авіяцыі, авалду, глыбокія веды, умение добра аркентуравацца ў сялазятнальных умовах.

Пэзарна яго так высока прыніць камандзір самалёта «Москва» Герой Савецкага Саюза В. К. Кокінакі. Вядомы лётчык характарызавае тав. Гардзіенка, як вопытнейшага штурмана, добра знамага з умовамі палётаў на поўначы, як «старога паветранага воўка».

Міхаіл Гардзіенка з радасцю сустраеў прапагову Кокінакі сьмяічы ўдзел у пералёце па маршруту Масква — Злучаныя Штаты Амерыкі.

гаў праіў і Пікі авіяні нам прышлося тагасма двойчы змяніць шасі.

Усёго мы ляцелі сэмдзесяць дзён. У шляху мы зрабілі каля 20 пасадак. 36 дзён пайшоў ў нас на змену шасі і матараў. У палёце самалёт знаходзіўся 141 гадзіну 32 мінуты.

Сярэдняя скорасць пералёту, уключаючы час астановак, не перавышала 286 кілометраў у суткі. Г. зн. значна менш таго, што тт. Кокінакі і Гардзіенка робіць у адну гадзіну.

Самалёт быў абсталяван бартавой радыёстанцыяй, радасцю зьяяння якой не перавышай 1.000 кілометраў пры спрыяльных умовах. Параўнаўце гэта з выдатнай бартавой радыёстанцыяй самалёта тав. Кокінакі. Ёе можна чуць у Маскве нават з ЗША. Ніякіх сродкаў для радыёпеленгацыі ў нас не было. На «Москве», як вядома, усталяваўся радыёкомпас самай апошняй мадэлі. Нашаму экіпажу больш двух месяцаў прышлася літаральна «з боем» прабіваць сабе шлях па названым маршруту, не маючы ніякіх вестак аб стане навор'я на тэрасе.

ВЫШЭЙ СЦЯГ СОЦЫЯЛІСТЫЧНАГА СПАБОРНИЦТВА!

ШЛЯХ ДА СТАХАНАЎСКОЙ БРЫГАДЫ

Наша брыгада запячкена пашывачнага цеха гомельскай абутковай фабрыкі «Праца» святкуе свой дзесяцігадовы юбілей. Шлоў першы год першай сталінскай пяцігодкі, калі 28 рабочых цеха аб'ядналіся ў брыгаду. З перамогай іна мы паставілі сваёй задачай быць ударнікам — перадавікам вытворчасці. Зараз мы ўспамінаем шлях, пройдзены брыгадай, і я з радасцю адзначаю, што ўсе мы з годнасцю перанеслі вялікі сцяг соцыялістычнага спаборніцтва.

Робочыя намай брыгады тт. Цемах, Франкель, Гаўрылаў і я сталі першымі ўдарнікам на выкананню плана і пазышчэнню якасці прадукцыі. Неўзабаве і ўся брыгада стала ўдарнай. Можна прывесці прыклад працоўнага гераізма, святога, соцыялістычных адносін да працы. У 1931 годзе фабрыка была ў прарыве. Ударнікі першымі ўзяліся за ліквідацыю адставання прадпрыемства.

У 1932 годзе я, як ударнік, быў вылучаны брыгадзірам і з тых пор налічыўся стаю на чале намай брыгады. Зараз наша брыгада з'яўляецца суслазна-стаканаўскай.

Калі па ўсёй намай неасцяжнай радзіме разнеслася вестка аб слаўным рэкордзе Стаканава, мы ў сваёй брыгадзе рашылі пахапіць яго вылікі пачынаючы першы стаханаўскі рэкорд на намай фабрыцы належаць члену намай брыгады, запячкенаму тав. Цемаху. Яго норма была абцяжучы 700 пар абутку за змену. Ён тады было сараўнае свабодна, вялікая ўрачыстасць брыгады, усёй фабрыкі. Тав. Цемаха віталі і віншавалі. Слова аб першым стаханаўскай намай фабрыкі расла і шырылася.

Выдатны прыклад тав. Цемаха натхніў усёх нас. І праз некаторы час тт. Гаўрылаў, Франкель, Кобіш, Дынін і інш. таксама паказалі ўзоры стаханаўскай работы, выканаўшы свае заданні на 150—200 проц. Асобныя рабочыя адставалі, не авалоўвалі тэхніку вытворчасці. Першыя стаханаўцы вучылі таварышаў, дапамагалі ім і тым пачыналі выконваць свае нормы і становіліся стаханаўцамі.

Найлепш, як выказа, былі ўзровеньны новыя нормы выпрацоўкі. Наша брыгада зноў першай узялася за іх асэнсаванне. Так, на прапсе запячкі зазвест 900 пар на нашы стаханаўцы выпрацоўваюць 1300 пар. Тав. Чарыя выконвае новыя нормы на 240 проц., Гаўрылаў, Васін, Кобіш — на 200 проц. У брыгадзе няма чалавека, выканаўшага сваё заданне ніжэй чым на 160 проц.

Зараз фабрыка, усё пехі і брыгады ўключыліся ў соцыялістычнае спаборніцтва імені Трэціяй Сталінскай Пяцігодкі. Кожны пех, кожная брыгада, асобныя рабочыя ўзялі на сябе новыя абавязальнасці. Таксама, як і ў голах першай і другой сталінскай пяцігодкі, мая брыгада пажае ўзоры камуністычных адносін да працы. Ударніцтвам рашылі ў XVIII з'ездзе ВКП(б), мы з пазрэспірацый энергія будзем працаваць над паспяховым ажыццяўленнем грандыёзных планаў трэціяй сталінскай пяцігодкі — пяцігодкі перамоху ад соцыялізма да камунізма.

ЗНАТНЫЯ ЛЮДЗІ БССР — СТАХАНАЎСЦЫ ПРАМЫСЛОВАСЦІ, СЕЛЬСЬКАЙ ГАСПАДАРКІ І ТРАНСПАРТА

НА ЗДЫМКУ (злева направа, ПЕРШЫ РАД): 1) Харнас С. Г. — майстар механічнага цеха заводу імені Варашылава, узнагароджаны медалю «За трудовое отличие»; 2) Метальшчыца Вікторыя Ільініна, рабочыца фабрыкі імені Кагановіча, узнагароджана медалю «За трудовое отличие»; 3) Валок А. А. — конструктор заводу імені Варашылава-узнагароджаны ордэнам «Знак Почета»; 4) Гаўрылаў В. Ф. — членбратер Жабоскага МТС, узнагароджаны ордэнам Леніна; 5) Міцкевіч А. Г. — дэпутат Вархоўнага Савета БССР, аўтарытэты калгасу «Знак Почета»; 6) Шылькевіч К. Н. — дэпутат Вархоўнага Савета БССР, старшыня калгасу імені Кузьміна; 7) Барбарыца І. А. — рабочыца фабрыкі імені Кагановіча, узнагароджаны ордэнам «Знак Почета»; 8) Слесар станкабудаўнічага заводу імені Кірава (Менск) А. Ф. Байдак, узнагароджаны медалю «За трудовое отличие»; 9) Дажурны паравозага дэпо ст. Меск-Таварна М. А. Гольдштэйн, адна з першых жанчын у СССР, атрымаўшая ў 1931 годзе званне матэрыста; 10) Быхаў А. Ф. — брыгадзір трактарнай брыгады Борнішчынскага МТС, Дрысенскага раёна, узнагароджаны ордэнам Леніна; 11) Хомчанка А. П. — членбратер Заб'яцкага МТС, Кастковіцкага раёна, узнагароджаны ордэнам Чырвонага Працоўнага Сцяга; 12) Грыгаровіч С. Н. — брыгадзір калгасу «Перамога», Талачынскага раёна, узнагароджаны ордэнам «Знак Почета»; 13) Крывасосен-машыніст пасельскіх паравозаў Гомельскага дэпо І. К. Кульбіскі, узнагароджаны значком «Почётны членбратер».

ІХ ІМКНЕННЕ — БЫЦЬ ПЕРАДАВЫМ!

КОПЫЛЬ. (Мар. «Звязды»). Пяты год спаборнічаюць паміж сабой калгасы «Сябра Ільіча» і «Піонер». Валюеўскага сельсавета. З пачатку кожнага года праводзіцца выкананне мінулага года дагавора, заключаецца сагатавор на бліжы год, бярэцца пэныя абавязальнасці ў барацьбе за лепшае правядзенне сельскагаспадарчых работ, за высокі ўраджай, за новыя поспехі ў жыццёвагадоў.

Старшыня калгасу «Сябра Ільіча» Нікалай Максімавіч Івановіч, які пачыў год базамента кіруе калгасам, расказвае:

— У 1935 годзе, калі мы заключылі першы дагавор соцыялістычнага спаборніцтва з калгасам «Піонер», у нас былі яшчэ нізкія ўраджай. З гектара знімалі не больш 5—6 цэнтнераў зернявых.

Чатыры гола соцыялістычнага спаборніцтва за першыя гады далі свае рэзультаты. Калгас «Сябра Ільіча» ў 1937 годзе атрымаў з кожнага гектара па 12 цэнтнераў ў зернявых, па 162 цэнтнера бульбы ў 1938 годзе нехалапа вітагалі. І ўсё-ж атрымал ураджай па 11,65 цнт. зернявых і 156 цнт. бульбы з кожнага гектара ўсёй пасевнай плошчы. За высокі ўраджай зернявых культур і бульбы калгас зацвердзаны камуністам на Усесаюзнае сельскагаспадарчую выстаўку.

Уступачы ў соцыялістычнае спаборніцтва імені Трэціяй Сталінскай Пяцігодкі, калгаснікі абавязаліся сельскагаспадарчым узяць на сябе абавязальнасць дабіцца ў гэтым годзе з кожнага гектара па 15 цнт. жэўтца, 16 цнт. шнапіны, 17 цнт. ячменю, 13 цнт. аўса, 200 цнт. бульбы.

Калгаснікі добра ведаюць, што высокі

УСЕ СІЛЫ — НА ВЫКАНАННЕ ПЛАНА ТРЭЦІЯЙ ПЯЦІГОДКІ

На добрушокай папяронай фабрыцы «Герой працы» працую 20 год. Тут і выраі і выхоўваўся. Дастагва скажаць, што прашоў я на фабрыку малалісным чалавек, а цяпер скончыў без адрыву ад вытворчасці вышэйшы курс майстра соцыялістычнай працы. Ал пазнаёнага рабочага на машынах да кваліфікаванага брыгадзіра-сетачніка — такі мой шлях на фабрыцы. Совецкая працыемства расціла і выхоўвае людзей. Асноўнае, што кожны з нас усёй сваёй істотай бачыць, ведае, ачувае, гэта тое, што ён працуе не на капіталістаў, а на сябе, на сваю родную зямлю. Таму ўсе рабочыя імкнучыся лепш працаваць, прынесці больш карысці сваёй соцыялістычнай радзіме.

Сёння, у дзень 10-годдзя соцыялістычнага спаборніцтва, кожны з нас хоча паказаць тым, чаго ён дасягнуў на сваім участку. Я працую брыгадзірам-сетачнікам на 6-й папяронай машыне 10 год. Быў 1929 год. На фабрыцы разгартаўся рух ударнікаў. Наша брыгада першай уключылася ў соцыялістычнае спаборніцтва, і замест 12 тон паперы ў змену мы пачалі выпускаць па 14 тон. Ужо тады мы змагаліся за скарыстанне кожнай мінуты рабочага часу.

Выдатныя стаханаўскія метаны работы ўнеслі новар і ў нашу вытворчасць. Але і ў нас па фабрыцы знайшліся пазрэспірацыйныя і выдатныя, што машына белыя не можа запіць. Мы, першыя стаханаўцы, рашылі выступіць супроць гэтых «творчых» Пазрэспірацыйныя, напрыклад, таварыш: «Калі паскорыць хол машыны — не вытрымае абсталяванне». Сваёй стаханаўскай работай мы абвергілі гэты глупы «творчы». Пазрэспірацыйны хол машыны дала нам апазу навалічце выпуску паперы на 10 метраў у мінуту, зменшыла абрыны паперы і навалічце якасці.

Мы ўзялі і яшчэ цэлы рад уласкапа-ленніў. Напрыклад, замест частай пакінуці валы ў машыну, мы ўзялі налічыны абарот суслазнага пакоу валы. Гэта дала вялікую эканамію часу, значыцца савойнічала пазрэспірацыйны прадукцыі працы. Па-стаканаўскаму шукалі новых шляхоў пазрэспірацыйны прадукцыі працы. І вось рэзультат: зараз наша брыгада, якая складаецца з 15 чалавек, штодзёна выпускае 18—19 тон паперы. У дзень адпрацаваў XVIII з'езд ВКП(б) мы залі невялікі на намай фабрыцы рэкорд — 21 тону паперы.

Самае атрымае ў намай работе гэта тое, што брыгада стала сараўнаўнай шэраў стаханаўскай метадаў работы. Навай малакваліфікаваным рабочым выраілі ў лепшых стаханаўцаў. Так, сталі стаханаўскімі суслазнаўшчыкі тт. Костачкін, Буенкаў, Прахарычкі і інш. Наша брыгада з'яўляецца зараз суслазна стаханаўскай і да гола трымае пераходны чарвоны сцяг фабрыкі.

Член намай брыгады т. Папкоў вылучаны брыгадзірам-сетачнікам. Тав. Асачы вылучаны майстрам.

Мая стаханаўскае работа добра ацэнена. Самай вялікай узнагародай з'яўляецца для мяне тое, што я быў у саставе дэлегацыі беларускага народа, якая вітала XVIII з'езд ВКП(б). Я бачыў роліна Сталіна, яго бліжэйшых сарацікаў, лепшых працэспірацыйны партыі Лешіна—Сталіна, якая дала нам шчаслівае і радаснае жыццё.

Як ніколі, я цяпер поўны творчай энергіі. Усе сілы аддам на ажыццяўленне плана трэціяй сталінскай пяцігодкі.

Адам Німанвіч СУХАРУНАУ,
брыгадзір-сетачнік добрушокай папяронай фабрыкі і «Герой працы».

АД УДАРНІКА ДА СТАХАНАЎЦА

Сёння, у дзень дзесяцігоддзя слаўнага соцыялістычнага спаборніцтва, якое прынесла намай любімай радзіме столькі чудовых гістарычных перамох, перад маймі вачыма гістарычнае ўвесь прайшоўны мю, радзены рабочы-слесарам, шлях ад ударніка да перадавога стаханаўца.

Больш трынаці год працоўнага жыцця адана мной любімай славарнай справе. Але прама скажу: па-сараўнаўскаму працаваць, як гавораць, з густам, а пачаў толькі пасля Кастрычніка, і асабліва з 1929 года, калі па неабдымным прасторах намай вялікай краіны Совецкай пачалі апра разгартана агні соцыялістычнага спаборніцтва.

У той час наш станабудаўнічы завод імені Кірава рабіў толькі першыя крокі да асэнсаваня складанай станкабудаўнічай справы. Смела, крок за крокам, дружныя работні калектыву авалоўвалі тэхніку. У аватардзе барацьбы за аўталяцыя тэхнікі ішлі ўдарнікі — перадавікі соцыялістычнага спаборніцтва.

Я стаў ударнікам. У 1932 годзе безарукі ўраб прывёў мяне, лепшама ўдарніку, званне Героя першай сталінскай пяцігодкі.

У 1935 годзе я, як і сотні тысяч перадавых рабочых намай зямлі, узяў прыклад з Аляксея Стаканава, які паклаў пачатак вялікаму стаханаўскаму руху. Працуючы тады на зборні гістарычнай пошы па наважонага станака, і з кожным днём павышаў сваю выпрацоўку.

За апошнія чатыры гола прадукцыінась май працы ўзраста больш чым у 4 разы. Зараз я збіраю штодзёна не менш 25 помп, выпускаю прадукцыю вышэйшага якасці. Высокая прадукцыінась працы дасягнута мною шляхам сістэматычнага індывідуальнага соцыялістычнага спаборніцтва. Зараз спаборнічаю з малымі стаханаўцамі-слесарам, майм былым вучнем тав. Турчынкі. Абодва мы штодня дам па 2—2½ нормы.

Урад даў высокую ацэнку май працы стаханаўскай працы, узначардзіўшы мяне, медалю «За трудовое отличие». Для мяне, старага рабочага, гэта высокая ўзнагарода з'яўляецца вялікай чэснай, і я прыкладу ўсе мае сілы і веда, каб яна можна лепш араўдаць яе.

А. Ф. БАЙДАК,
слесар-стаканаўца менскага станкабудаўнічага заводу імені Кірава.

РАДАСНА ПРАЦАВАЦЬ НА СЯБЕ, НА СВАЮ ЛЮБІМУЮ РАДЗІМУ

— Пу і смеху было. Да ўпаду рагатаў і Штухова разраманіліся ад пяржарнасі іл запячкенай станкоў, які старую работніцу Кузінічыну, абвясціўшую ад пяржары работы, проста як ануцу выкінулі за вароты. Тут-жа, ля фабрычнай загарожы, яна і чамерла.

Не любіць успамінаць Марцыяна Банстанінаўна пра мінулае. Але калі яна даведзлася аб узнагароджанні яе медалю «За трудовое отличие», у гэты радасны момант перад ёй прайшоў усё яе жыццё.

І, выступачы на рабочым мітынгу, яна, хвалюючыся, расказвала аб сабе, супастаўляла сваё беспасветнае мінулае з наліным радаснымі імні. Яна гаварыла нібы за ўсё старых кадравых работніц фабрыкі — Раманаву, Рамчыцкую, Цыганкову, Мінтузаву і дзесяткі іншых, які разам з Марцыянай тоўты гола дзілі гора і смутак, а сёння дзесяць сваё радасна і шчасце — радасна, што працуюць не на Фельтга, а на сябе, на сваю ўласную зямлю, шчасце, што карыстаюцца ўсім багаццем жыцця.

Радасная і шчаслівая стаць Марцыяна Банстанінаўна ля сваёй металыяўнай машыны і сочыць, як патаўшчаюцца з'ёмы — плады не высокапрадукцыінай працы. Абслугоўваючы паўтары машыны, яна выконвае сваю норму на 117—118 проц.

Тав. Барановічкая гарзіцца ўсёй калектыву фабрыкі. — Гэта сараўнаўны большыя, баяны прадстаўнік партыі ў цэху, адцякаюцца аб ёй партыйныя і пераўтварылі большыя фабрыкі.

А паверхам ніжэй, у ткацкім цэху працую малада скромная дзучына Аля Багданова. Гэта яна ў канцы 1935 года першай у цэху падняла сцяг стаханаўскага

Аля наразілася пры савецкай уладае. Савецкая ўлада вырашыла яе лёс. Праўда, яна не памятае малярскай ласкі. Яшчэ бачучы дзіцем яна страціла сваёй бацькоў. Але партыя, камсапол яе выдзялілі і выхавалі і далі публіку ўчаслівае, радаснае жыццё.

На фабрыцы Багданова працуе з 1931 года. Прышла прама з дзіцячага дома. Тут яна скончыла фабзавуч і была апазу паслана ў ткацкі цэх. Ужо з першых дзён сваёй работы Аля праўдзяла вялікую працягласць. Яна знікла мена ў пераважных радах ударнікаў. А калі па ўсёй намай вялікай радзіме разгарэўся стаханаўскі рух, Аля бярэ прыклад з наватараў соцыялістычнай працы Дусі і Марыі Вінаградзых і пераходзіць на адначасовае абслугоўванне трох ткацкіх станкоў, а пасля — чатырох.

З таго часу Аля Багданова бесперапынна трымае першыя нормы ў цэху; яна выконвае сваю норму выпрацоўкі на чатырох станках на 118—120 процантаў. Стаханаўскі метан працы ў яе перацілі малымі ткацкімі Ляшум, Іванова, Будкініч і іншымі, якія працуюць на трох станках.

У памянальняны дні работы гістарычнага XVIII з'езда партыі гола малымі энтузіястамі пазрэспірацыйны ўзоры стаханаўскай працы. Ткацкі цэх заняў першы мена на фабрыцы. Датармінова выканаўшы кварталны план, ткацкі паднеслі сваёй любімай радзіме выдатны пазрэспірацыйны ткацкі звыш плана. Уключыўшыся ў соцыялістычнае спаборніцтва імені Трэціяй Сталінскай Пяцігодкі, яна ўзяла новае абавязальнасць — за міжнароднага длетарскага свята 1 мая выпускаць звыш

СИЛА СПАБОРНИЦТВА — ВЯЛІКАЯ СИЛА

10 год таму пазал XVI партыйнага канферэнцыя звярнула ў адзвой да ўсёх рабочых і працоўных сялян Совецкага Саюза разгарнуць соцыялістычнае спаборніцтва. Заклік партыі Лешіна—Сталіна падхапілі ўсе працоўныя.

Вялікі змені адбыліся за гэты час у горадзе і ў вёсцы. Совецкі Саюз паспяхова выканаў дзве сталінскія пяцігодкі. Зараз па ўсёй краіне шырока разгарнулася соцыялістычнае спаборніцтва імені Трэціяй Сталінскай Пяцігодкі.

Наш калгас — аграрны. Мы павінны своечасова даць гораду многа высокакачэснай гародніны. За гэта змагаюцца кожны калгаснік, калгасніца. Соцыялістычнае спаборніцтва падляю ў нас энергію.

Асабліва рэзка ўзялася працаўнікінась працы за апошнія два тры гола, калі ўсе калгаснікі ўключыліся ў соцыялістычнае спаборніцтва. Нашы брыгады, званні і калгаснікі паказваюць ўзоры стаханаўскай работы, срой вопыт перадаюць іншым калгасам. У мінулым годзе наш калгас спаборнічаў з калгасам імені ДПУ і выйшаў пераможцам.

Наша зараз калгасніцаў, якія-б не спаборнічалі азвін з адным за высокі ўраджай. Узоры ў работе паказваюць калгасніцы В. Байкоўскай, Л. Чубава, М. Ждановіч. Яны не толькі перавыконваюць нормы выпрацоўкі, даюць добрую якасць работы, але глядзяць за работай астатніх калгасніцаў.

Звышо М. Ждановіч атрымала ў мінулым годзе па 1001 цэнтнеру кармавых, па 584,5 цэнтнера станаўчых буркаў і 750 цэнтнераў капустаў з гектара. Заключыўшы дагавор соцыялістычнага спаборніцтва з Ждановіч, звышо В. Байкоўскай абавязалася перавыконваць ураджай мінулага года і атрымаць з кожнага гектара па 1200 цэнтнераў кармавых і па 600 цэнтнераў станаўчых буркаў, — па 600 цэнтнераў гуркоў і 600 цэнтнераў морквы.

На калгасныя палі вывезена многа гною, мінеральных угнаенняў, фекалія. У гэтым годзе мы ўжо прадалі гораду больш яшчэ тысяч кілограмаў свежай гародніны. Нашы парніковыя рамы даюць велізарна-лепшыя халод і з кожным годам павышаюць вагу прапанцы.

Нашы калгаснікі жыўць культурна і замочна. Семі Іосіфа Чарныскага, Натра Івановіча, Іосіфа Траянава і яшчэ некалькі дзесяткаў сем'яў атрымаў ў 1938 годзе на прапані па 5—6 тысяч грашчына, па 7—8 тон бульбы, 6—7 тон гародніны.

Калгас прадстаўлен для разгортвута паказу на Усесаюзнай сельскагаспадарчай выстаўцы. Сем'я Іосіфа Чарныскага, затворжана на выстаўку для паказу не замочнага і культурнага жыцця. Апрача гэтага Галоўны выставачны камітэт зацвердзіў узяцьнікамі выстаўкі 14 стаханаўцаў калгаса.

Зараз у калгасе шырока разгарнулася соцыялістычнае спаборніцтва за 20 цэнтнераў зернявых, 250 цнт. бульбы, 600 цнт. гародніны і 1100 цэнтнераў карпылюдоў з кожнага гектара. Мы паставілі перад сабой заданне — быць узяцьнікамі Усесаюзнай сельскагаспадарчай выстаўкі не толькі ў гэтым, але і ў 1940 годзе.

Ордэнаносца, старшыня калгаса «Чырвоны аграрнік», Менскага раёна.

„ЗА ТРУДОВОЕ ОТЛИЧИЕ“

Наш любімы працадзір і настаўнік таварыш Сталін гаварыў аб тым, што праца ў намай краіне з'яўляецца справай чэсці, доблесці і героіства. Мы бачым спроз і ўсюды прадэспірацыйны гэтых мудрых слоў. Ні ў адной краіне свету праца не акружана такім пачотам і славай, як у нас, у СССР. Толькі па родным савецкім небама магла выраіцца такіх выдатных героі працы, як Стаканаў, Прывалос, Дземчанка і сотні тысяч іншых.

Шлях кожнага савецкага рабочага, калі ён чэсна працуе на карысць намай радзімы, — гэта сонечны шлях роўт, радаснай працы, пачоту і славы. Інаўна ўпад СССР узнагародзіў мяне медалю «За трудовое отличие». Мне высокая ўзнагарода. У гэтыя дні я многа думал аб тым, чым я заслужыў такую вялікую ацэнку май працы. Адна прастыя — чэснымі камуністычнымі адносінамі да працы.

І параўнальна яшчэ малым рабочы. Яў грукчынам на чыгуны і на іншых прадпрыемствах. Але заўсёды марыў быць кваліфікаваным рабочым-металістам. У 1936 годзе, прышоўшы з Чырвонай Арміі, я паступіў на гомельскі станкабудаўнічы завод імені Кірава вучнем-фрезероўшчыкам.

Дружаская атмасфера ў калектыве, таварыскае дапамога кваліфікаваным рабочым неўзабаве далі свае рэзультаты. Я быстра асвоў працэспірацыйны нарэзці шаспиронаў і пачаў выконваць сваю норму на 150—160 процантаў.

На заводзе ўсё шыроў разгортвучаў стаханаўскі рух. Я пачаў прыглядзаша да работы лепшых стаханаўцаў, вывучаць іх метаны і ў рэзультате адным з першых перайшоў на абслугоўванне 4-х станкоў. Зараз я на 4-х станках выконваю нормы на 300 проц. Увесь калектыву заводу радаваўся май стаханаўскай перамоге.

У дасейшым мы павінны прапанаваць яшчэ лепш і ўсе свае сілы і энергію аддаваць на росквіт намай любімай соцыялістычнай радзімы. І, як і ўсе рабочыя намага заводу, уключыцца ў соцыялістычнае спаборніцтва імені Трэціяй Сталінскай Пяцігодкі. Натхніны ўзнагароджаннем медалю «За трудовое отличие», і абялаў яшчэ больш і лепш працаваць, дабівацца новых стаханаўскіх перамох.

ІВАН СІЛЬВЕВІЧ КАВАЛЕУ,
стаканаўца-фрезероўшчык гомельскага станкабудаўнічага заводу імені Кірава, узнагароджаны медалю «За трудовое отличие».

ЗА ТРУДОВОЕ ОТЛИЧИЕ

Наш любімы працадзір і настаўнік таварыш Сталін гаварыў аб тым, што праца ў намай краіне з'яўляецца справай чэсці, доблесці і героіства. Мы бачым спроз і ўсюды прадэспірацыйны гэтых мудрых слоў. Ні ў адной краіне свету праца не акружана такім пачотам і славай, як у нас, у СССР. Толькі па родным савецкім небама магла выраіцца такіх выдатных героі працы, як Стаканаў, Прывалос, Дземчанка і сотні тысяч іншых.

Шлях кожнага савецкага рабочага, калі ён чэсна працуе на карысць намай радзімы, — гэта сонечны шлях роўт, радаснай працы, пачоту і славы. Інаўна ўпад СССР узнагародзіў мяне медалю «За трудовое отличие». Мне высокая ўзнагарода. У гэтыя дні я многа думал аб тым, чым я заслужыў такую вялікую ацэнку май працы. Адна прастыя — чэснымі камуністычнымі адносінамі да працы.

І параўнальна яшчэ малым рабочы. Яў грукчынам на чыгуны і на іншых прадпрыемствах. Але заўсёды марыў быць кваліфікаваным рабочым-металістам. У 1936 годзе, прышоўшы з Чырвонай Арміі, я паступіў на гомельскі станкабудаўнічы завод імені Кірава вучнем-фрезероўшчыкам.

Дружаская атмасфера ў калектыве, таварыскае дапамога кваліфікаваным рабочым неўзабаве далі свае рэзультаты. Я быстра асвоў працэспірацыйны нарэзці шаспиронаў і пачаў выконваць сваю норму на 150—160 процантаў.

На заводзе ўсё шыроў разгортвучаў стаханаўскі рух. Я пачаў прыглядзаша да работы лепшых стаханаўцаў, вывучаць іх метаны і ў рэзультате адным з першых перайшоў на абслугоўванне 4-х станкоў. Зараз я на 4-х станках выконваю нормы на 300 проц. Увесь калектыву заводу радаваўся май стаханаўскай перамоге.

У дасейшым мы павінны прапанаваць яшчэ лепш і ўсе свае сілы і энергію аддаваць на росквіт намай любімай соцыялістычнай радзімы. І, як і ўсе рабочыя намага заводу, уключыцца ў соцыялістычнае спаборніцтва імені Трэціяй Сталінскай Пяцігодкі. Натхніны ўзнагароджаннем медалю «За трудовое отличие», і абялаў яшчэ больш і лепш працаваць, дабівацца новых стаханаўскіх перамох.

ІВАН СІЛЬВЕВІЧ КАВАЛЕУ,
стаканаўца-фрезероўшчык гомельскага станкабудаўнічага заводу імені Кірава, узнагароджаны медалю «За трудовое отличие».

ЗА ТРУДОВОЕ ОТЛИЧИЕ

Наш любімы працадзір і настаўнік таварыш Сталін гаварыў аб тым, што праца ў намай краіне з'яўляецца справай чэсці, доблесці і героіства. Мы бачым спроз і ўсюды прадэспірацыйны гэтых мудрых слоў. Ні ў адной краіне свету праца не акружана такім пачотам і славай, як у нас, у СССР. Толькі па родным савецкім небама магла выраіцца такіх выдатных героі працы, як Стаканаў, Прывалос, Дземчанка і сотні тысяч іншых.

Шлях кожнага савецкага рабочага, калі ён чэсна працуе на карысць намай радзімы, — гэта сонечны шлях роўт, радаснай працы, пачоту і славы. Інаўна ўпад СССР узнагародзіў мяне медалю «За трудовое отличие». Мне высокая ўзнагарода. У гэтыя дні я многа думал аб тым, чым я заслужыў такую вялікую ацэнку май працы. Адна прастыя — чэснымі камуністычнымі адносінамі да працы.

І параўнальна яшчэ малым рабочы. Яў грукчынам на чыгуны і на іншых прадпрыемствах. Але заўсёды марыў быць кваліфікаваным рабочым-металістам. У 1936 годзе, прышоўшы з Чырвонай Арміі, я паступіў на гомельскі станкабудаўнічы завод імені Кірава вучнем-фрезероўшчыкам.

Дружаская атмасфера ў калектыве, таварыскае дапамога кваліфікаваным рабочым неўзабаве далі свае рэзультаты. Я быстра асвоў працэспірацыйны нарэзці шаспиронаў і пачаў выконваць сваю норму на 150—160 процантаў.

На заводзе ўсё шыроў разгортвучаў стаханаўскі рух. Я пачаў прыглядзаша да работы лепшых стаханаўцаў, вывучаць іх метаны і ў рэзультате адным з першых перайшоў на абслугоўванне 4-х станкоў. Зараз я на 4-х станках выконваю нормы на 300 проц. Увесь калектыву заводу радаваўся май стаханаўскай перамоге.

У дасейшым мы павінны прапанаваць яшчэ лепш і ўсе свае сілы і энергію аддаваць на росквіт намай любімай соцыялістычнай радзімы. І, як і ўсе рабочыя намага заводу, уключыцца ў соцыялістычнае спаборніцтва імені Трэціяй Сталінскай Пяцігодкі. Натхніны ўзнагароджаннем медалю «За трудовое отличие», і абялаў яшчэ больш і лепш працаваць, дабівацца новых стаханаўскіх перамох.

ІВАН СІЛЬВЕВІЧ КАВАЛЕУ,
стаканаўца-фрезероўшчык гомельскага станкабудаўнічага заводу імені Кірава, узнагароджаны медалю «За трудовое отличие».

ЗА ТРУДОВОЕ ОТЛИЧИЕ

Наш любімы працадзір і настаўнік таварыш Сталін гаварыў аб тым, што праца ў намай краіне з'яўляецца справай чэсці, доблесці і героіства. Мы бачым спроз і ўсюды прадэспірацыйны гэтых мудрых слоў. Ні ў адной краіне свету праца не акружана такім пачотам і славай, як у нас, у СССР. Толькі па родным савецкім небама магла выраіцца такіх выдатных героі працы, як Стаканаў, Прывалос, Дземчанка і сотні тысяч іншых.

Шлях кожнага савецкага рабочага, калі ён чэсна працуе на карысць намай радзімы, — гэта сонечны шлях роўт, радаснай працы, пачоту і славы. Інаўна ўпад СССР узнагародзіў мяне медалю «За трудовое отличие». Мне высокая ўзнагарода. У гэтыя дні я многа думал аб тым, чым я заслужыў такую вялікую ацэнку май працы. Адна прастыя — чэснымі камуністычнымі адносінамі да працы.

І параўнальна яшчэ малым рабочы. Яў грукчынам на чыгуны і на іншых прадпрыемствах. Але заўсёды марыў быць кваліфікаваным рабочым-металістам. У 1936 годзе, прышоўшы з Чырвонай Арміі, я паступіў на гомельскі станкабудаўнічы завод імені Кірава вучнем-фрезероўшчыкам.

Дружаская атмасфера ў калектыве, таварыскае дапамога кваліфікаваным рабочым неўзабаве далі свае рэзультаты. Я быстра асвоў працэспірацыйны нарэзці шаспиронаў і пачаў выконваць сваю норму на 150—160 процантаў.

На заводзе ўсё шыроў разгортвучаў стаханаўскі рух. Я пачаў прыглядзаша да работы лепшых стаханаўцаў, вывучаць іх метаны і ў рэзультате адным з першых перайшоў на абслугоўванне 4-х станкоў. Зараз я на 4-х станках выконваю нормы на 300

НАПЯРЭДАДНІ 1 МАЯ ЗАГРАНІЦАЙ

ФРАНЦЫЯ

Французская Усеагульная канфедэрацыя працы, у сувязі з называчальнымі акалічэннямі, прадставіла ў гэтым годзе нацыянальным федэрацыям прафсаюзаў і правінцыяльным прафсаюзам сваю ўстаноўліваю на сваю ўгледжанню форму і характар першамайскай дэманстрацыі. Першамайская дэманстрацыя можа праводзіцца як 1 мая, так і 30 красавіка, г. зн. у пеработы дзень (на дзень).

Першамайская кампанія гэтага года пройдзе пад лозунгам абароны сацыяльнага заканадаўства ў сувязі з называчальнымі дэкрэтамі і барацьбы за мір на аснове калектыўнай безапаснасці.

ПОЛЬША

Польскі ўрад забараніў у гэтым годзе праводзіць вулічныя дэманстрацыі 1 мая. Забарона першамайскай дэманстрацыі не адносіцца да сходаў, сьпевак і закрытых намяшканняў.

Газета «Роботнік» публікуе аповед ППС, у якой заклікае сваіх членаў падпарадкавацца распараджэнню ўрада і прыняць удзел у сходах, якія адбудуцца 1 мая ў закрытых намяшканнях. ППС заклікае адначасова ўсіх рабочых да нявыступу на работу ў дзень Першага мая.

Раі газет указвае, што за выключэннем урадальных прафсаюзаў, прадстаўляючых пазачаснае калектыўнае членства, усе рабочыя арганізацыі ў Польшчы паставяць 1 мая ў гэтым годзе прыняць месавы ўдзел у першамайскім свяце, якое будзе праходзіць пад лозунгам абароны незалежнасці Польшчы ад пагрозы фашысцкай агрэсіі.

БЕГСТВА З ГЕРМАНСКОЙ АРМІІ І ПРАЦОЎНЫХ ЛАГЕРАЎ

Французская газета «Се сур» паведамае, што пачынаюцца вышкі пераходу на Французскую тэрыторыю германскіх палонных. Днямі германскія рабочыя, які ўцёк з лагераў «працоўнага фронту», пераляцалі Рэйн паблізу Отмарсхейма (Эльзас).

Аналагічны вышак меў месца недаўля ад Мюлуза (Эльзас), калі 22-гадовы салдат германскіх танкавых частак таксама пераляцалі Рэйн і дасягнуў французскай тэрыторыі.

Абова заявіў французскім пагранічным уладам, што не маглі больш выносіць дрэнныя жыццёвыя ўмовы, у якіх яны знаходзіліся ў Германіі.

БЕЛЬГІЙСКИ ПАРЛАМЕНТ АДОБРЫЎ ДЭКЛАРАЦЫЮ ўРАДА

БРУСЕЛЬ, 28 красавіка. (ТАСС). Бельгійская палата дэпутатаў большасцю 104 галасамі супроць 84 адобрыла ўрадавую дэкларацыю і прадставіла называчальныя паўнамоцтвы ўраду Перла. У ліку галасавальных супроць — сацыялісты і камуністы.

ДЗЯРЖАЎНЫ БЮДЖЭТ ЛІТВЫ

Днямі апублікаван дзяржаўны бюджэт Літвы на 1939—40 год. Даходная частка бюджэта вызначана ў суме 367,9 млн. літ (звычайныя даходы складаюць 325,1 млн. літ, называчальныя — 42,8 млн.). Расходная частка бюджэта раслісана па гэтым асобным міністэрствам таксама ў суме 367,9 млн. літ без якога-небудзь астатку (разрава).

Найбольшыя асцягванні прадугледжваюцца па ваянамуністэрству (83,7 млн. літ).

Бюджэт на 1939 год быў складзены да захвату Германіяй Клайпедскай (Мемельскай) вобласці. Маруецца, што ў сувязі з адтарэннем вобласці бюджэт будзе скарачаны не менш, чым на 50 млн. літ.

НАРВЕЖСКИ ўРАД УЗНАГАРОДЗІЎ ЭКІПАЖ «ТУРКІСБА»

20 кастрычніка мінулага года ў Балтыйскім моры палярыў аварыю вялікі нарвежскі параход «Туркісба».

Маракі савецкага парахода «Туркісба», які вяртаўся з Амерыкі ў Ленінград, выраставалі, не глядзячы на машэйны шторм, увесць экіпаж гінуўшага нарвежскага парахода.

Нарвежская мсія ў Маскве давала да ведама НКВС, што нарвежскі ўрад узнагародзіў капітана парахода «Туркісба» тав. Стофегт ім'янным сярэбраным кубкам, 19 маракі з экіпажа «Туркісба» ўзнагароджаны сярэбранымі медаламі «За багатородны пошыв».

ВАЕННЫЯ ДЗЕЯННІ ў КІТАІ

У ЦЕНТРАЛЬНЫМ КІТАІ

Прадаўжаюцца баі ў Наньчанскім сектары. 25 красавіка кітайскія войскі ачынілі ад японцаў горад Фынсін (на паўночным захад ад Паньчана).

За 5 кілометраў на паўночны ўсход ад Гаюня кітайскія войскі захапілі ўмацаваную японцамі вышыню Байшэлінь, якую японцы прабавалі выкарыстаць у якасці базы для контрастудзення на Гаюнь. У час начнага бою за гэтую вышыню японцы страцілі 800 чалавек забітымі, 26 кулямэтаў, 2 траншэйныя машыны і 300 вінтовак.

26 красавіка за 15 кілометраў на паўночны ўсход ад Гаюня кітайскія войскі ачынілі ад японцаў тры вёскі.

Як вынікала, баі на вуліцах Гаюня прадаўжаліся, пасля ўступлення туды кітайскіх войск, з 23 па 26 красавіка. Пасляна японцамі часта на вырुक асаджаных была адагнана кітайцамі.

За час апошніх баёў у раёне Гаюня ў Наньчан і Цзюэцзян для крэмаці было прывезена каля 10 тысяч трупаў забітых японскіх салдат.

26 красавіка буйны японскі атрад прабавалі вырабца з Уніна праз лінію кітайскіх войск, але, папешчы вялікія страты, адышоў назад.

ПОЛЬСКИ АФІЦЫЁЗ АБ ПОЛЬСКА-ГЕРМАНСКИХ АДНОСІНАХ

ВАРШАВА, 27 красавіка. (ТАСС). Афіцыйна «Газета польска» змяніў учора артыкул аб польска-германскіх адносінах, які выклікаў у варшаўскіх палітычных кругах ажыўлены каментарыі.

Аўтар артыкула берлінскі карэспандэнт «Газета польска» Смагажэўскі выражае глыбокае расчараванне польска-германскімі адносінамі. На яго словах, Польшча задала дорага заплаціла за «дружбу» з Германіяй. За спыненне Германіяй рэвізіянісцкай кампаніі ў адносінах Польшчы, Польшча ён, Польшча прызнала роўнапраўе Германіі ў ўрабаваных, анексіі Аўстрыі і Суданскай вобласці, нават згадзілася на фашызацию Данцыга. У знак «удзячнасці», піша аўтар, Германія ў верасні мінулага года стварыла антыпольскі плацдарм на Карпачкай Украіне і выстула патрабаванне далучэння да Германіі Данцыга, пабудовы аўтастрады і інш. Германія сваёй палітыкай ваеннага даўлення і акружэння Польшчы чыніла сур'ёзны ўдар па польска-германскаму пацукі аб непашае ад 1934 года.

«Польскі ўрад, — піша далей Смагажэўскі, — выразіў гатуўнасць дагаварыцца з Германіяй адносна новага статусу Данцыга. Польшча імкнецца да кампраміса. Аднак, яна рашуча адхіляе аднабаковае рашэнне, паршучае інтарэсы Польшчы. Таксама Польшча шыра жадае, каб дагавор 1934 года астаўся асновай польска-германскіх адносін і даваў абавязныя выгоды. Але Польшча ніколі не згадзіцца з тым, каб яе ўласнае «жыццёвае прастворства» стала дапаўненнем да «жыццёвага прастворства» Германіі.

Польшча ніколі не згадзіцца паліцы да добраўсеасякі адносін з Германіяй аднабаковымі ўступкам, палітычнай ізаляцыяй і адмаўленнем ад сапраўднай незалежнасці.

Каментарыючы гэты артыкул, друк асоба падкрэслівае тым месцы, у якіх афіцыйна палітыка палітыка факт прад'яўлення Германіяй Польшчы патрабаванняў адносна Данцыга, аўтастрады і інш.

ПРАБЫВАННЕ ГАФЕНКУ ў ПАРЫЖЫ

ПАРЫЖ, 27 красавіка. (ТАСС). Як паведамае агенства Гава, міністр замежных спраў Румыніі Гафенку быў прынят французскім міністрам замежных спраў

УВАДЖЕННЕ ўСЕАГУЛЬНАЙ ВОІНСКОЙ ПАВІНАСЦІ ў АНГЛІ

ЛОНДАН, 28 красавіка. (ТАСС). Учора ў палач абшчыні ў справках выступіў Чэрчыль, які заявіў, што ён адбрае рашэнне ўрада аб увядзенні воіскай павінасці, але лічыць непаралымым тое, што ўрад з такой паспешнасцю амаць у адзін вечар прыняў гэта рашэнне.

Закрываючы спрэчку на пытанню аб увядзенні воіскай павінасці ў Англіі, ваенны міністр Хор-Беліша прымеў нека-

НАРВЕЖСКИ ўРАД УЗНАГАРОДЗІЎ ЭКІПАЖ «ТУРКІСБА»

Нарвежская мсія ў Маскве давала да ведама НКВС, што нарвежскі ўрад узнагародзіў капітана парахода «Туркісба» тав. Стофегт ім'янным сярэбраным кубкам, 19 маракі з экіпажа «Туркісба» ўзнагароджаны сярэбранымі медаламі «За багатородны пошыв».

Скульптура «Панічкі» — работа беларускага скульптара Арлова, зробленая для ўсесаюзнага сельскагаспадарчага выстаўкі. Фото С. Грына.

НАПЯРЭДАДНІ ПЕРШАГА МАЯ

(Ад карэспандэнтаў «Звязды» і БЕЛТА)

КАЛОНА МАТАЦЫКЛІСТАУ НА ПЕРШАМАЙСКОЙ ДЭМАНАСТРАЦЫ

МЕНСК. У першамайскай дэманстрацыі ў Менску прыме ўдзел калона матацыклістаў — з 80 машын. Валдзіцельнікі будучы рабочыя-стэханікі, студэнты, якія без адрыву ад вытворчасці аўтадалі і інш.

УЗВОДЫ ВЫДАТНІКАЎ АБОРОННОЙ РАБОТЫ

ВІШЭБСК. Студэнты вібескага педагагічнага інстытута імені С. М. Кірава адзначаюць першамайскае свята ўдзелам абароннай работы. Да свята ўсе студэнты інстытута здалі нормы на значок ППХА першай ступені. 80 чалавек здалі нормы на значок ППХА другой ступені і атрымалі званне грамадскіх інструктараў.

Група студэнтаў рухуюцца став снай-перамі. У маі адбудзецца вышук 28 матацыклістаў. На першамайскай дэманстрацыі ўпердзе калоні студэнтаў-будучых педагогаў — выдупіць два ўзвод выдатнікаў абароннай работы, маючы на 4—5 абаронных значкоў.

ФІЗКУЛЬТУРНАЕ СВЯТА

БАРЫСАЎ. 2 мая ў Барысаве наладжваецца вялікае фізкультурнае свята. У праграме — легкаатлетычныя спаборніцтвы, сустрэчы на футболе, баскетболе, валебболе. Будучы прадэманстраваны масавыя гімнастычныя практыкаванні, акрабачныя нумары.

НОВЫ РАДЗІЛЬНЫ ДОМ

МАЗЫР. Да міжнароднага пролетарскага свята 1 мая ў Мазыры адкрыта новы радзільны дом на 20 ложкаў. Радзільны дом будучы абсталяваны кваліфікаванымі ўрачы.

35 ЦЭНТНЕРАЎ РЫБЫ ЗВЫШ ПЛАНА

ЛЕПЕЛЬ. Бригада рыбакоў-калгаснікаў сельскагаспадарчай арміі імені 20-гадовага ВССР, Лепельскага раёна, Вібескай вобласці, у першым квартале вылавіла 105 цэнтнераў рыбы — 210 процантаў плана. Яшчэ лепшых результатаў стаханавіц-рыбакі дабіліся ў красавіку, вылавіўшы за гэты дэкады 56,34 цэнтнера. Да першамайскага свята бригада абавязалася даць звыш плана 35 цэнтнераў рыбы.

УДЕЛЬНИЦЫ ВАЕНІЗАВАНАГА АўТАПРАБЕГА СТАРТАВАЛІ НА КІЕЎ

ГОМЕЛЬ. (Кар. «Звязды»). 28 красавіка ў Гомель прыбылі ўдзельніцы жончачага ваенізаванага аўтапрабега Кіеў — Менск — Магілёў — Кіеў. У 17 гадзін яны стартавалі на Кіеў, куды разлічваюць прыбыць 29 красавіка, у 19 гадзін.

ГАСТРОЛІ БЕЛДЗЯРЖЭАТРА У ГОМЕЛІ

ГОМЕЛЬ. (Кар. «Звязды»). У Гомелі пачаў гастролі Вібескі Дзяржаўны беларускі тэатр. Тэатр прабудзе тут месці і за гэты час пакажа п'есы: «Чалавек з ружом», Н. Пагозіна, «Мяшчэны», М. Горькага, «У пушчах Палесся» і «Вайна» Якуба Коласа, прам'еру «Палібель воўка» Э. Самуйленка.

3 Гомель тэатр выдзе на гастролі ў брацкую Украінскую ССР.

У БАТАНІЧНЫМ САДЗЕ

У мескім батанічным садзе пашыраецца ўдзел паўднёвых раслін. У адкрыты глецьнік высаджваюцца абрыкосы, персікі. У аражарні трапічных раслін высаджана каля 200 лімонных, апельсіных і фігаловых дрэў, прывезеных з Сухумі, Батумі і Сочы. Звыш 600 чаранкоў новых сартоў вінаграднай лавы высаджваюцца ў вінаградным пітомніку.

Батанічны сад адшукаў каля 10 тысяч дэкарацыйных дрэў і кустоў для азелення вуліц і ўпрыгожвання паркаў Менска. (БЕЛТА).

ПІСЬМО ў РЕДАКЦЫЮ

У маім артыкуле «За чотную работу гандлявага апарата» змешчаны ў газете «Звязда» ад 22 снежня 1938 г. я ў рэзультатне беззаказнага падыходу да праверкі фактаў, зусім неабгрунтавана назваў летуном работніка нашага магазіна тав. Перадзьмана. Ўдзільны выразаў сваю памылку.

В. Х. БУХЭЛЬ.

ПАСТАНОВА

САКРАТАРЫЯТА ўСЕАЮЗНАГА ЦЕНТРАЛЬНАГА СОВЕТА ПРОФСАЮЗАЎ

Прамакол № 334 ад 25 савіна 1939 г.

Слухалі: Аб кантролю з боку профарганізацыі за работай камісій сацзайнасці дзяржрэалітэ і аччаднай справе ў галіне дабравольнага калектыўнага страхавання жыцця.

Пастанавілі: Сакратарыят ВЦСПС адзначае, што многія профарганізацыі асабліва нагляд за работай камісій сацзайнасці дзяржрэалітэ і аччаднай справе, у рэзультатне чаго і работа ў многіх выпадках праходзіць самапэкам і бескантрольна.

Між тым, камісія сацзайнасці дзяржрэалітэ і аччаднай справе праводзіць на многіх прадпрыемствах значную работу ў галіне дабравольнага калектыўнага страхавання жыцця, якім ахвачана вялікая колькасць членаў прафсаюзаў.

Сакратарыят ВЦСПС ПАСТАНАВЛЯЕ: 1. У мэтах папулярызацыі дабравольнага калектыўнага страхавання жыцця, якое накіравана на дапамогу пашыраюцца абаронна-працоўных, — абавязваць усе фабрычна-заводскія і мясцовыя камітэты абмеркаваць на агульных сходах паведамленне аб ходзе работы па дабравольнаму страхаванню жыцця і забеспечыць з боку пачахавых камітэтаў і профурагортаў штодзённы кантроль і іпамогу ўнаўзнаважэнню камісій сацзайнасці ў іх работе.

2. Прапанаваць усім фабрычна-заводскім і мясцовым камітатам праверыць работу камісій сацзайнасці дзяржрэалітэ і аччаднай справе, абмеркаваць справаздачы аб іх работе і пры неабходнасці ўмацаваць іх саставу.

3. Абавязваць ЦГ саюзаў праверыць правадзненне ў жыцці гэтай паставы.

Сакратар ВЦСПС К. НИКАЛАЕВА.

В. а. адназнага рэдактара Д. Т. ЛЕБЕДЗЕУ.

БЕЛДЗЯРЖЭАТРА
ОПЕРЫ І БАЛЕТЫ

30 красавіка
ВАХІЧСАРАВСКИ
ФАНАН

Абавястэн № 78.
1 мая
МІХАСЬ
ПАДГОРНЫ

Абавястэн № 74.
Вілеты ў касе
тэатра з 4 да 8 г.
веч. 1 у касе пры
Ломе савіна з 9
да 6 г. веч.
Пачатак з 8 г. веч.

Кінотэатр
«ЧЫРНОЎАЯ
ЗОРКА»

ЛЕНІН

у 1938 годзе
Пачатак з 8. 5.30.
8 і 10.30 г. веч.

Кінотэатр
«РОДІНА»

Апшні ТАВАР

**СКУПКУ МЕХАЎ І
МЕХАВЫХ ВЯРАБАЎ**
ад НАСЕЛЕНІТВА
ПРАВОДЗЯЦЬ МАГАЗІНЫ
БЕЛМЕХГАНДЛЯ:

Магазін № 1 — г. Менск, Ленінская, 16
Магазін № 2 — г. Менск, Советская, 7
Магазін № 3 — г. Гомель, Советская, 2
Магазін № 4 — г. Мінск, Першамайская, 21
Магазін № 5 — г. Вібеска, вул. «Правада», 3
Магазін № 6 — г. Барысаў, Соцыялістычная, 122

АПОНКУ КУПІЯЕМЫХ МЕХАЎ ПРАВОДЗЯЦЬ
ВЫСОКАКАВАЛІФІКАВАНЫЯ СПЕЦЫАЛІСТЫ НА
АСНОВЕ ЗАЦВЕРДЖАНЫХ ПРАЦ-КУРАНТАЎ.

МЕНГОРХАРЧАНДАЛЬ
ДАВОДЗІТЬ ДА ВЕДАМА ГРАМАДЗЕН
г. МЕНСКА, што

1 і 2 мая
ўСЕ ХЛЕБНА-БУЛАЧНЫЯ
МАГАЗІНЫ І ЛАРНІ ГОРАДА
БУДУЦЬ АДКРЫТЫ

НЕ ЗАБЫВАЙ. СА ЗВЫЧАЙНЫМ АДАРТЫ-МЕНТАМ ХЛЕБА БЕЛАБУЛАЧНЫХ І КАДЭЦЫСКИХ ВЯРАБАЎ.

У ПЕРАДВОЯТНЫЯ ДНІ ВА ўсіх МА-ГАЗІНАХ І ЛАРНАХ МЕНГОРХАРЧАНДАЛЬ у тым ліку і хлебных, ЧАС ГАНДЛЮ ПРА-ДОЖЖАН НА 2 ГАДЗІНЫ ў ДЗЕНІ.

МЕНГОРХАРЧАНДАЛЬ.

У магазіне № 7 **МЕНГОРПРАМГАНДЛЯ**

ЛЕНІНСКАЯ, 12
(б. мехавы, ад перамаксі ўсё ў магазіне № 17—Ленін-ская, 19, лугі павары)

**АДКРЫТ ПРАДАЖ
МАСТАЦКІХ ВЯРАБАЎ.**

БІЮСЫ І ПАРТРЭТЫ ПРАВАДЗІТЬ. КАРНЫЯ МАСТАЦКІЯ на палатне і на шпіле, ПІСАВАНІЯ ФІГУРЫ ў вальмі асарыеміце. КАРЫ. ЛЮСТРЫ, ЧАМАДАНЫ І ІНШ.

ПРАДАЖ ТАВАРАЎ ПРАВОДЗІТЦА ЗА НАЯЎНЫЯ РАЗЛІК І ПА ПЕРАЛІ-ЧОНІЯМ.

МАГАЗІН АДКРЫТ з 10 г. раніцы да 8 г. вечара.
МЕНГОРПРАМГАНДЛЯ.

НАРКАМЛЕГПРОМ БССР

БЕЛШВЕЙТРЭСТ

ПРАШПРІЕМСТВЫ ДЗЯР-ЖАЎНАГА ТРЭСТА ШВЕЙНАЯ ПРАМІСЛОВАСЦІ БССР

ВЫПУСКАЮЦЬ:

АДЗЕННЕ
БЯЛІЗНУ
ГАЛАУНЫЯ ўБОРЫ.

ШВЕЙНЫЯ ВЯРАБЫ РЕАЛІЗУЮЦА

БЕЛШВЕЙСНАБЗЫТАМ праз свае базы і магазіны.

У АДЗЕЛ АБ'ЯЎЛЯЕ ЗВАНІЦЕ ПА ТЭЛ. № 21-845

На падставе паставы Савета Народных Камітэтаў Саюза ССР ад 3 красавіка 1938 г. і загада па Наркамгандлю ССР ад 31 студзеня 1939 г. № 48

**БЕЛАРУСКАЕ АДЗІЯЛЕННЕ «СОЮЗПРОДМАТ»
РЕАРГАНІЗУЕЦЦА**

І НА ЯГО ВАВЕ ўТВАРАЕЦЦА

Беларуская рэспубліканская кантора „Гастроном“

РАДОНАГА ўПРАДЗІЛЕННЯ РОЗНЫМІ ГАСТРАНАМІЧНЫМІ І БАКАЛЕННЫМІ МАГАЗІНАМІ «ГАСТРОНОМ» І «БАКАЛЕН» (ГЛАВ-ГАСТРОНОМ) НАРКАМГАНДЛЯ ССР.

Беларуская рэспубліканская кантора «ГАСТРОНОМ» МАЕ СВАЕ ГАСП. РАЗЛІКОВЫЯ ПРАДПРЫЕМСТВЫ: магазін № 1 «Гастроном» у г. Менск, Менская розніца, галоўныя магазіны ў гарадах: Вібеску, Гомелі, Барысаў, Магілёве, галоўную базу Беларускага, кваліфіка-цкую вытворчасць у Менску.

Беларуская рэспубліканская кантора «ГАСТРОНОМ» ЗАРЭГІСТРАВАНА ў ЦК ССР.

БЕЛАРУСКАЯ РЭСПУБЛІКАНСКАЯ КАНТОРА «ГАСТРОНОМ».

**БЕЛАРУСКАЕ АДЗІЯЛЕННЕ
САЮЗЗАГОТСКУР**

**КУПЛЯЕ ШКУРЫ
ЖЫВЁЛЫ**

ПА ўСТАНОУЛЕНАЙ ЦАНЕ ПРАЗ РАЙ-ЗАГОТКАНТОРЫ, БАЗАРНЫЯ ЛАРНІ, БОЕНСКИЯ ПЛЯЦОКІ І РАЗ'ЯЗНЫХ АГЕНТАў САЮЗ-ЗАГОТСКУР, А ТАКСАМА СЕЛПО, СЕЛЬКРАМІ СПАЖЫВКААПРАЦЫ

За шкуры жывёлы ЗАГА-ТАВІЦЕІ ПРАДОЖАЦЬ ЗДАТЧЫ-КАМ СКУРТАВАРЫ ПА ўСТАНОУЛЕНАЙ ЦАНЕ

Беражыце
ШКУРУ
АД
ПСАВАННЯ